

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ р. № _____

ПОРЯДОК
створення єдиної державної системи контролю та обліку
індивідуальних доз опромінення

1. Цей Порядок визначає організаційні засади створення та забезпечення функціонування єдиної державної системи контролю та обліку індивідуальних доз опромінення (далі – система).

2. Метою створення системи є:

забезпечення пріоритету радіаційного захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання;

досягнення найнижчих показників величини індивідуальних доз, кількості осіб, що опромінюються, ймовірності опромінення від будь-якого конкретного джерела іонізуючого випромінювання з урахуванням економічних і соціальних умов держави.

3. Основними завданнями системи є впровадження єдиних підходів до визначення (вимірювання та розрахунків) індивідуальних доз опромінення, гарантування їх достовірності, оцінки, обліку, зберігання та доступу до результатів індивідуального дозиметричного контролю.

Функціонування системи оптимізує радіаційний захист та зменшить ризики негативного впливу опромінення на здоров'я людей в ситуаціях планового, існуючого та аварійного опромінення.

4. Реалізація завдань системи забезпечується шляхом виконання плану заходів із створення єдиної державної системи контролю та обліку індивідуальних доз опромінення, що передбачає:

встановлення порядку контролю та обліку індивідуальних доз опромінення;

визначення критеріїв та вимог до технічного забезпечення суб'єктів діяльності, що визначають індивідуальні дози опромінення;

встановлення вимог до контролю якості визначення (вимірювань та розрахунків) доз опромінення;

створення єдиної інформаційної системи даних індивідуальних доз опромінення - спеціальної інформаційно-комп'ютерної облікової системи реєстрації доз опромінення, що відповідає міжнародним стандартам безпеки та законодавству ЄС, як складової Державного реєстру джерел іонізуючого випромінювання, індивідуальних доз опромінення (далі – Регістр ДІВ та доз);

встановлення кваліфікаційних вимог до персоналу суб'єктів діяльності, що визначають індивідуальні дози опромінення.

5. Функціонування системи забезпечується на таких рівнях:

1) перший рівень – суб'єкти діяльності в сфері використання ядерної енергії, працівники яких піддаються професійному опроміненню або інші суб'єкти господарювання, працівники яких залучаються до робіт, пов'язаних із професійним опроміненням;

2) другий рівень – суб'єкти господарювання, які надають технічні послуги з розрахунків, моделювання та оцінок доз, калібрування приладів дозиметричного контролю, розрахунків радіаційного (біологічного) індивідуального захисту та ведуть інформаційні бази даних індивідуального дозиметричного контролю (далі – організації технічної підтримки);

3) третій рівень – мікререгіональні територіальні органи Держатомрегулювання, які виконують функції територіальних реєстрових центрів Регістру ДІВ та доз та забезпечують збір, узагальнення, первинну обробку та ведення інформації про щорічні ефективні дози професійного опромінення, отриманої від суб'єктів діяльності в сфері використання ядерної енергії, діяльність яких не звільнена від регулюючого контролю у встановленому законодавством порядку;

4) четвертий рівень – Головний реєстровий центр Регістру ДІВ та доз, який забезпечує електронний облік та зберігання даних про щорічні ефективні індивідуальні дози професійного опромінення.

Накопичення та зберігання даних про індивідуальні дози професійного опромінення особи здійснюється протягом усього періоду трудової діяльності особи та після закінчення цієї діяльності щонайменше до дати, коли особі виповниться 75 років, але не менше 30 років після припинення нею трудової діяльності.

6. Суб'єкти діяльності в сфері використання ядерної енергії забезпечують:

проведення індивідуального дозиметричного контролю штатних працівників та працівників інших суб'єктів господарювання, які залучаються до робіт, щодо яких встановлені вимоги до контролю професійного опромінення, із залученням організацій технічної підтримки, які відповідають критеріям, встановленим для організації технічної підтримки, або власними силами;

ведення реєстраційних записів квартальних та річних доз професійного опромінення та надання відповідної інформації до Держатомрегулювання в установленому порядку;

інформування Держатомрегулювання про всі випадки перевищення лімітів доз опромінення (протягом доби після виявлення);

упровадження оптимізаційних заходів щодо зниження доз опромінення та поліпшення умов праці штатних працівників та працівників інших суб'єктів господарювання, які залучаються до робіт, щодо яких встановлені вимоги до контролю професійного опромінення з урахуванням результатів індивідуального дозиметричного контролю.

7. Організації технічної підтримки відповідають таким критеріям:

акредитовані відповідно до ДСТУ ISO/IEC 17025:2017 «Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій»;

впровадили систему управління якістю відповідно до принципів ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT) Системи управління якістю. Вимоги;

беруть участь у національних та інтернаціональних калібруваннях систем індивідуального дозиметричного контролю на періодичній основі (не рідше одного разу на три роки) та надають результати калібрувань до органу державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки;

надають щорічні звіти із узагальненими результатами ведення інформаційної бази даних доз професійного опромінення за формою, встановленою Держатомрегулювання.

8. Держатомрегулювання:

встановлює критерії та вимоги до технічних та організаційних аспектів контролю професійного опромінення, інтегрованого підходу до контролю зовнішнього та внутрішнього професійного опромінення, включаючи опромінення від матеріалів з природним вмістом радіонуклідів, із врахуванням стандарту МАГАТЕ «Професійний радіаційний захист», GSG-7, 2018;

встановлює порядок контролю та обліку індивідуальних доз опромінення;

встановлює вимоги до контролю якості визначення (вимірювань та розрахунків) доз опромінення;

встановлює кваліфікаційні вимоги до персоналу суб'єктів діяльності, що визначають індивідуальні дози опромінення.

забезпечує ведення та актуалізацію даних у Регістрі ДІВ та доз;

здійснює державний нагляд за дотриманням вимог до контролю професійного опромінення суб'єктами діяльності в сфері використання ядерної енергії та організаціями технічної підтримки;

оприлюднює та постійно актуалізує на своєму офіційному веб – сайті зведені щорічні звіти та перелік організацій технічної підтримки, які відповідають критеріям, зазначеним в пункті 7 цього Порядку.

9. Контроль та облік доз опромінення пацієнтів при проходженні діагностичних та терапевтичних процедур з медичним опроміненням забезпечуються закладами охорони здоров'я в порядку, визначеному законодавством в сфері охорони здоров'я.

10. Облік індивідуальних доз опромінення населення, з числа осіб, віднесених до критичної групи залежно від умов та місця проживання, та якщо річна ефективна доза опромінення людини перевищує встановлений ліміт дози для населення, здійснюється відповідно до вимог частини третьої статті 18 Закону України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання».

11. Фінансування створення системи здійснюється за рахунок коштів, передбачених державним бюджетом для забезпечення діяльності Держатомрегулювання, бюджетних коштів для створення та експлуатації Регістру ДІВ та доз, проектів міжнародної технічної допомоги та за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.
